

dene, og det var et Argument for, at man ikke skulde fiksure den Ligning, der maatte udskrives. Men samtidig syntes jeg, det ærede Medlem havde nogen Lyst til at foreskrive Skoleraadene, hvad de skulde tage sig for. Jeg vilde foretrække, at man lod Skoleraadene faa Selvstyre ogsaa med Hensyn til deres Initiativ. Jeg indrømmer det ærede Medlem, at Skoleraadene bør have de Penge, der anses nødvendige til Skolevæsenets Ophjælpning i Skoleraadskredsene, men jeg ved ikke, om man just skal sætte Sporerne i Siden paa dem, om man ikke kan fortro sig til, at de nok selv finder de Opgaver, de skal behandle. Der findes i Virkeligheden, som Loven nu er, rig Anledning for Skolefondene til at støtte de Opgaver, som det ærede Medlem nævnte. Naar man holder paa Selvstyre, er der ikke stor Nødvendighed for at faa forandret Forholdet, især naar Talen er om et Forhold, der kommer til Behandling, saa snart Forslag foreligger fra den store Skolekommission.

S. C. Nørgaard: Vi staar sikkert umiddelbart foran en Reorganisation af vort Skolevæsen, af dets Styrelse og Ledelse i det hele, og derfor synes jeg ikke, det er et heldigt Tidspunkt at forlange, at der skal optages en Forhandling om Skoleraadenes Opgaver i deres Hæthed. De Opgaver, det ærede Medlem Hr. Sundbo nævnte: om Seminarieelevers Understøttelse, Hjælp til fattige Børn til Besøg paa Skoler, Skolebiblioteker o. s. v., kan alle være gode nok, og det er rimeligt, at disse Spørgsmaal tages op, men jeg synes blot, det er et mærkeligt Tidspunkt, naar vi har nedsat en Kommission, der netop overvejer disse Spørgsmaal, og hvorfra man meget snart kan vente Forslag om en Ordning af dem. Skal vi nu til at lovgive derom, kan jeg ikke se andet, end at det absolut maa gribe ind i den Plan og Ordning, som Skolekommissionen eventuelt vil stille Forslag om. Vi plejer ikke fra vor Side at modsætte os Nedsættelse af Udvalg, og da man fra anden Side ønsker et saadant, gaar jeg ud fra, at der bliver nedsat et Udvalg. Men dettes Arbejde maa da fremskyndes saa stærkt som muligt, thi Lovforslaget bør vedtages inden alt for længe, da de Midler, der skal udskrives, snart skal skaffes til Veje. Kan vi i Udvalget finde et bedre Grundlag for Beregningen, saaledes som det ærede Medlem Hr. Henningsen talte om, vil jeg finde det godt og rimeligt.

Sundbo: Den højtærede Minister sagde, at man i Aalborg allerede var naaet op til de 10 Kr.; det mente man var nødvendigt allerede paa det nuværende Tidspunkt. (*Undervisningsministeren:* Man har andraget om det.). Ja, man har andraget om det, men saa forekommer det mig rigtig nok, at de 10 Kr. er et for lille Beløb at sætte som Grænse, og jeg synes, at dette taler for, hvad jeg foreslog, at man skulde give Bevillingsretten fuldstændig fri. Naar man i Aalborg Amt allerede er naaet op til at ønske 10 Kr. og i andre Amter 8—9 Kr., saa vil det ikke vare længe, før vi igen skal have en Lov, og hvorfor skal vi blive ved at have den Slags Love, som altid gives, naar de forlanges? Jeg tror ikke, man kender noget Eksempel paa, at en højere Bevillingsgrænse er blevet nægtet. Saa kan man, synes jeg, lige saa godt give Bevillingsretten fuldstændig fri. Men det er heller ikke ved Bevillingen eller Fordelingen efter Hartkorn, at Tampen brænder, det er Opgaverne, det kniber med. Den højtærede Minister siger, at det maa overlades til Skoleraadenes Initiativ. For det første er nu derom at sige, at Skoleraadene ikke har været særlig stærke i Initiativet, de har været meget forsigtige med det. Det er, som den korte historiske Oversigt, jeg før gav, viser, kun ganske enkelte, der er naaet frem til en forsvarlig Ordning af Understøttelserne paa de forskellige Omraader. Dernæst er der nye Opgaver, som er kommet til siden Loven af 1856. Der er navnlig Bibliotekerne, og jeg ser ikke, at vi nogen Sinde kan faa Gang i Skolebiblioteksbevægelsen, hvis man ikke giver ordentlige Bidrag dertil baade fra Sogneraadene, naturligvis, men navnlig ogsaa fra Amtsskoleraadene. Det er navnlig her, jeg synes, der er en Opgave at tage op, og jeg tror, det slet ikke vilde være saa daarligt i dette Tilfælde at sætte Sporen i Siden paa Skoleraadene — for at bruge den højtærede Ministers Udtryk. Der trænges til en Spore, og jeg vil derfor henstille, at det Spørgsmaal hurtigst mulig bliver taget op, hvilke Opgaver vore Skoleraad skal løse. Den højtærede Minister siger, at de skal have frit Initiativ. Men andre Organer, andre parlamentariske Forsamlinger har jo ikke noget aldeles frit Initiativ. Byraadene og Skolekommissionerne skal sørge for Skolevæsenet, og jeg tror ikke, den højtærede Minister der vil give stort Spillerum for Initiativet. Hvis en Skolekommission eller et Byraad forsømmer sine Opgaver, vil Ministeren være der med